

CULTUREEL ERFGOED

⊕ De beroemde paters Schreurs en Munsters zijn al vergeven, maar Constant Dammann is nog vrij: kloostergraven Stein ter adoptie

Natascha Corbeek

Verslaggever Stein/Westelijke Mijnstreek

06-02-2025, 18:48

Wim Janssen van Stichting Erfgoed Stein bij het kloosterkerkhof in Stein. © Annemiek Mommers

Stein Nog dertig graven op het kloosterkerkhof in Kasteelpark Stein zijn beschikbaar voor adoptie. Voor vijftien euro per jaar en tweemaal per jaar een bloemetje op het graf, steunen adoptanten de instandhouding van dit cultureel erfgoed. U hoeft niet zelf te schoppen, maar het mag wel.

In 117 eenvoudige graven liggen in totaal 159 paters en broeders van de Missionarissen van het Heilig Hart op het kloosterkerkhof in Stein, vlak bij de fraaie kasteelruïne van Stein. Ook vijf Dochters van Onze Lieve Vrouw van het Heilig Hart liggen er begraven. Het is een mooie plek om langs te wandelen, maar ook om even bij stil te staan. De rustplaatsen uit 1938 tot 1993 zijn gemarkeerd met gelijksoortige, witgeschilderde kruisen met daarop de namen. Pater Jacques Schreurs ligt er, de schrijver van *Dagboek van een Herdershond*. Er ligt welgeteld één echte Steindenaar, die – natuurlijk – Op de Camp heet. En pater Antoon Munsters, de oorspronkelijke oprichter van Stichting Erfgoed Stein. Hij was leraar aan de priesteropleiding in Stein, maar was ook belangrijk op het gebied van het cultuurhistorisch en archeologisch onderzoek in de Maasstreek. „Oudere Steindenaren zien hem nog zo voor zich, op de fiets in zijn toog”, vertelt Wim Janssen van de Stichting Erfgoed Stein.

Oorlogsgraf

Op een van de twee zuilen die de gietijzeren toegangspoort flankeren, geeft een plaquette aan dat zich hier ook een oorlogsgraf bevindt. Wanneer Wim Janssen de poort op deze grijze dag opent en naar binnen stapt, loopt toevallig juist inspecteur Peter Woolderink van de Oorlogsgraven Stichting uit Den Haag naar buiten. Het embleem op zijn jasje matcht met de plaquette. Woolderink bezoekt oorlogsgraven in Nederland en West-Europa en bekijkt of er onderhoud nodig is. Het oorlogsgraf van de slechts 19 jaar geworden Dirk Oudendijk „ligt er netjes bij” op dit kloosterkerkhof, zegt Woolderink. De priesterstudent werd bij een razzia opgepakt en overleed in 1944 in een Duits werkkamp.

Janssen belooft de inspecteur koffie en een boek over de graven, als hij zo ook even langskomt bij het Archeologisch Museum Stein even verderop. De inspecteur neemt beide met plezier in ontvangst. Zowel Janssen als Woolderink vindt het erg belangrijk om de verhalen achter die graven te blijven vertellen, „zeker in deze spannende tijden”.

Missionaris

In graf 225 ligt bijvoorbeeld Johannes van Heertum; hij zat in de missie op de Filipijnen en overleed in 1954 in Stein. Of kijk eens naar nummer 312, waar de Amsterdamse pater Constant Dammann (1903-1991) zijn laatste rustplaats heeft gevonden. Hij bracht maar liefst 54 jaar van zijn leven als missionaris door in Indonesië en ‘sprak ‘perfect Javaans’, wat hem ‘een pionier van het werk onder de Javanen maakte’. Hij leefde nadien nog lange tijd ‘sober in woord en daad’ in het kloosterbejaardenoord van Stein. Het boek ‘Het kloosterkerkhof bij kasteel Stein’ uit 2012 beschrijft de graven en bijbehorende namen, waardoor ‘de paters in Stein’ een beetje gaan leven.

Wim Janssen van Stichting Erfgoed Stein loopt op zijn wandelingen bijna dagelijks langs bij het kloosterkerkhof. © Annemiek Mommers

**Ook hier vertelt elke naam een
verhaal.**

Wim Janssen

Er zijn op dit moment nog 30 graven beschikbaar voor adoptie. Het is natuurlijk geen Margraten, dat weet geboren en getogen Steindenaar Wim Janssen (78) ook wel. Daar heeft hij overigens zelf ook een graf geadopteerd. „Maar ook hier vertelt elke naam een verhaal.” Een adoptant betaalt 15 euro per jaar en verplicht zich daarmee om op Allerzielen en met Dodenherdenking een bloemetje op het graf te (laten) plaatsen. De vrijwilligers van de stichting doen het reguliere onderhoud en van de bijdragen en subsidies die ze krijgen, worden bijvoorbeeld nog de paden aangepakt.

De congregatie heeft 75 jaar lang deel uitgemaakt van de Steinse gemeenschap. In 2012 is besloten dit kerkhof niet verloren te laten gaan en sindsdien zet de stichting, vooral ook 'coördinator kloosterkerkhof' Will Pijpers, zich daarvoor in. „Hij is helaas ziek, dus neem ik het over. We hebben een fijne club mensen, maar willen graag wat verjongen.” 'Jong' is relatief, lacht Janssen. „De gemiddelde leeftijd van onze gezellige groep is nu 74. Bij sommige klusjes heb je graag wat jongere mensen erbij.”

Elke naam op een kruis vertelt een verhaal, vindt Wim Janssen van Stichting Erfgoed Stein. © Annemiek Mommers

Lees ook:

[Margraten denkt aan centrum voor vrijheid bij Amerikaanse militaire begraafplaats: 'Een verbinding met het dorp'](#)

